

Mijloace de prevenire a infecțiilor

1.Mijloace generale de prevenire a infecțiilor

- Centrele pt Prevenția și Controlul Bolilor recomandă ca lucrătorii din domeniul sănătății să considere sângele cât și orice alte fluide organice (secreții, excreții, drenaje), membranele, contactul cu mucoasele și cu leziuni ale pielii ca și cum ar conține agenți infecțioși pentru a preveni transmiterea infecțiilor
- măsurile standard recomandă purtarea mănușilor pentru orice contact sigur sau anticipat cu sângele, fluide ale corpului, obiecte contaminate, mucoase și leziuni ale tegumentului.
- dacă în procedura efectuată ar putea să existe riscul de stropire sau împrăștiere a sângelui sau a altor fluide organice pe corp ar trebui să se poarte un halat rezistent la astfel de fluide, etc.
- în cazul contactului cu o mare cantitate de sânge sau alte fluide, mai ales în sălile de operație sau în unitățile de urgență sunt recomandate și protectoarele pentru încălțăminte
- în cazul infecțiilor cu transmitere pe căi aeriene, organismele patogene de acest tip sunt eliberate în aer de către persoana infectată prin tuse, prin vorbire sau strănut („ploaie de picături”). Picăturile se evaporă în aer lăsând în suspensie microorganismele care pot fi apoi aspirate de alte persoane care intră în zona respectivă
- măsurile specifice pentru bolile transmisibile pe căi aeriene recomandă plasarea persoanei infectate într-o cameră de izolare și purtarea de echipament respirator protector de către toate persoanele care intră în camera pacientului
- măsurile referitoare la transmiterea prin ploaie de picături sunt folosite pentru a proteja personalul medical cât și vizitatorii de contactul mucoaselor cu secrețiile orale și nazale ale persoanei infectate

- măsurile de contact sunt folosite pentru a împiedica transmiterea prin contact direct sau indirect a organismelor patogene, importante din punct de vedere epidemiologic.

Materiale necesare:

- mănuși
- măști
- ochelari de protecție
- halate sau sorturi protectoare
- maști de resuscitare
- pungi speciale pt. depozitarea probelor biologice

Implementare:

- se vor spăla mâinile imediat dacă acestea au fost contaminate cu sânge sau cu alte fluide organice, excreții, secreții, sau drenaje; de asemenea, se vor spăla mâinile înainte și după îngrijirea pacientului cât și după îndepărtarea mănușilor
- se vor purta mănuși dacă se va intra în contact cu sângele, cu probe biologice, lucruri contaminate, fluide organice, excreții, secreții, mucoase, leziuni ale pielii sau cu suprafețe contaminate
- se vor schimba mănușile și se vor spăla mâinile după fiecare pacient pentru a evita răspândirea contaminării
- se va purta un halat impermeabil la substanțe lichide, protectoare pentru față, sau ochelari de protecție și o mască pe parcursul procedurilor care prezintă riscul de a fi stropit cu sânge și fluide organice, cum ar fi în cazul intervențiilor chirurgicale, endoscopie, dializă, intubare sau manipularea tuburilor arteriale sau orice altă procedură cu potențial de contaminare prin fluide organice
- se vor manipula acele deja utilizate cât și alte obiecte ascuțite cu mare atenție.
- Nu se vor îndoi, nu se vor rupe și nu se vor reintroduce în recipientii originali din care au fost scoase inițial, se vor îndepărta acele din seringi și nu se va umbla cu ele dacă nu este absolut necesar. Se vor

îndeparta imediat după utilizare într-o cutie rezistentă la înțepături și special prevăzută pentru acest scop.

- **Se vor utiliza instrumente (de exemplu o pensă) pentru a aduna cioburi sau alte obiecte ascuțite. Aceste măsuri reduc riscul rănirii sau infectării accidentale**
- **se va anunța imediat superiorul despre toate rănirile cu ace sau alte obiecte ascuțite, de contaminarea cu mucozități sau contaminarea rănilor deschise sau leziunilor pielii cu sânge sau fluide organice pentru a permite investigarea incidentului și acordarea îngrijirii necesare**
- **se vor eticheta corect toate probele biologice recoltate de la pacienți și se vor plasa în pungi de plastic. Se vor atașa pe partea externă a pungii de plastic instrucțiuni de evitare a contaminării**
- **se vor plasa toate obiectele care au intrat în contact direct cu secrețiile, excrețiile, sângele sau drenajele sau fluidele organice ale pacientului (de exemplu ustensile și instrumente) într-o singură pungă etanșă sau într-o cutie înainte de îndepartarea ei din salon**
- **se vor plasa lenjeriile și gunoiul în saci separați suficient de încăpători pentru a putea cuprinde fără probleme conținutul**
- **dacă o persoană aparținând echipei medicale prezintă o leziune exudativă sau leziuni ale mâinilor (dermatite, eczeme) va trebui să evite orice contact direct cu pacientul până când nu se vindecă iar medicul de specialitate o va considera aptă pentru a-și continua activitatea**

Recomandări:

- **măsurile standard cum ar fi spălarea mâinilor și folosirea corespunzătoare a echipamentului de protecție de către personal ar trebui să intre în rutina practicilor de control al infecțiilor**
- **se vor menține la îndemână echipamentele de resuscitare și alte dispozitive de ventilație pentru a facilita realizarea unor proceduri**

de urgență (respirație gură la gură), reducând astfel riscul expunerii resuscitatorului la contaminarea cu fluidele organice ale pacientului

- măsurile standard se vor aplica la fiecare contact cu sângele, secreții, excreții, drenaje sau fluidele organice, cu mucoasele și cu leziunile tegumentului.
- Se va decide cu discernământ pentru fiecare caz dacă se vor folosi și măsurile adiționale de izolare (asociate cu transmiterea pe cale aeriană) sau măsurile de contact
- deoarece activitatea personalului medical include expunerea repetată la sânge, se recomandă vaccinarea anti VHB
- nerespectarea tuturor măsurilor standard poate duce la expunerea la boli de sânge sau alte infecții

2.Mijloace de prevenire a infectiilor transmise pe cale aeriană

- aceste categorii de mijloace, daca sunt folosite pe lângă măsurile standard, previn răspândirea bolilor infecțioase ce se transmit prin agenții patogeni pe calea aerului, eliberați în mediu prin respirație, strănut sau tuse
- protecția respiratorie trebuie utilizată de către toate persoanele care intră în cameră (ideale sunt aparate care folosesc un filtru de aer)
- dacă pacientul va trebui să părăsească salonul pentru desfășurarea unei proceduri importante, va purta o mască chirurgicală care să-i acopere nasul și gura cât timp se va afla în afara camerei

Materiale necesare:

- măști chirurgicale
- cartela pentru ușa camerei de izolare
- alte componente ale echipamentului de protecție pentru personal conform măsurilor standard

Implementare:

- se vor explica măsurile de izolare pacientului și familiei acestuia
- se vor afișa pe ușa camerei măsurile specifice transmiterii infecțiilor pentru a informa orice persoană care va intra în cameră
- se va instrui pacientul să-și acopere nasul și gura cu o batistă igienică din hârtie în timp ce tușește sau strănută
- se va lega o pungă impermeabilă pe una din lateralele patului pentru ca pacientul să îndepărteze corect obiectele folosite
- se va urmări ca toți vizitatorii să fie dotați cu echipament de protecție corespunzător cât timp se află în camera pacientului
- se va limita mișcarea pacientului în afara salonului
- dacă pacientul trebuie să părăsească salonul pentru desfășurarea unor proceduri importante, va purta o mască chirurgicală care să-i acopere nasul și gura;
- va fi anunțat departamentul care-l gazduiește pentru respectiva intervenție privind respectarea măsurilor de izolare stabilite, iar pacientul va fi adus în cameră cât mai repede

Recomandări

- măsurile pentru prevenirea infecțiilor transmise pe cale aeriană se vor aplica la toți pacienții cu varicelă, herpes zoster diseminat (la pacienții imunodeprimați), herpes zoster localizat, rubeolă, angine acute, viroze respiratorii, gripă, bronșite, pneumonii, tuberculoză, etc.
- aceste măsuri se adresează atât personalului medical și de îngrijire a bolnavilor internați, cât și tuturor aparținătorilor sau vizitatorilor care vor intra în salonul bolnavului

- aplicarea măsurilor pentru prevenirea infecțiilor transmise pe cale aeriană se va face concomitent cu respectarea măsurilor standard (spălarea mâinilor și folosirea corespunzătoare a echipamentului de protecție)

3.Mijloace de prevenire a infecțiilor transmise prin picăturile Flugge

- respectarea acestor măsuri previne răspândirea infecțiilor ce se transmit prin contactul secrețiilor nazale sau orale (picături stropite prin tuse sau strănut) de la pacientul infectat ale cărui mucoase sunt gazda agenților patogeni. Picăturile din mediile cu umiditate crescută sunt mai grele și în general cad pe pământ; microorganismele conținute în aceste picături nu rămân în suspensie în aer și nu se transmit pe cale aeriană
- precauțiunile în acest caz necesită o cameră de o singură persoană. Persoanele care au contact direct și până la 1 metru de pacient trebuie să poarte măști chirurgicale care să le acopere nasul și gura

Materiale necesare:

- măști
- halate
- manuși
- saci sau pungi de plastic

Implementare:

- se va plasa pacientul singur într-un salon prevăzut cu toaletă complet utilată și cu o antecameră dacă este posibil; dacă este necesar, doi pacienți cu aceeași afecțiune, pot fi internați în același salon
- se vor explica pacientului și familiei lui procedurile de izolare
- se vor afișa măsurile pe ușă pentru a informa în prealabil pe oricine intră în salon
- se vor spăla mâinile înainte de a intra în salon și după ieșirea din salon, cât și pe parcursul intervențiilor asupra pacientului

- se va lua masca de şireturile din partea de sus, cu care e prevazută, se va potrivi pe nas şi pe gură şi se vor lega şireturile astfel, încât să fie confortabilă.
- Dacă masca este prevăzută cu o clemă metalică flexibilă pentru nas, aceasta trebuie potrivită astfel încât masca să stea ferm, dar confortabil pe faţă
- se va instrui pacientul să-şi acopere nasul si gura cu o batistă igienică atunci, când strănută sau tuşeşte
- se va lega o pungă impermeabilă pe una din lateralele patului pentru îndepartarea corectă a obiectelor folosite
- se va verifica dacă toţi vizitatorii poartă măşti când se află în apropierea pacientului sau până la 1 m de acesta şi dacă au halat de protecţie
- dacă pacientul trebuie sa părăsească salonul pentru desfăşurarea unor proceduri importante, va trebui să poarte o mască chirurgicală care să-i acopere nasul şi gura
- se va anunţa departamentul care-l găzduieste pentru respectiva intervenţie privind precauţiunile de izolare stabilite, pentru ca acestea să fie menţinute şi acolo şi pentru ca pacientul să fie adus înapoi în cameră cât mai repede

Recomandări:

- înainte de îndepartarea măştii se vor scoate mănuşile şi se vor spală mâinile
- se vor dezlega şireturile măştii şi se va îndeparta masca ținând-o numai de şireturi
- bolile care necesită astfel de precauțiuni sunt: meningitele, pneumonia, septicemia, difteria, infecția cu mycoplasma pneumoniae, faringita streptococică, pneumonia, gripa, virozele

respiratorii, scarlatina la copiii mici, infecția cu adenovirus la copiii mici, parotidita epidemică (oreionul), rubeola, etc.

- pentru a preveni atât îmbolnăvirea, cât și diseminarea gripei, se recomandă vaccinarea antigripală a întregului personal medical și de îngrijire a bolnavilor

4.Mijloace de prevenire a infecțiilor transmise prin contact direct

- această procedură previne răspândirea infecțiilor ce se transmit prin contactul cu fluide ale corpului care conțin agenți infecțioși sau cu obiecte contaminate. Măsurile de contact aplicate pacienților care sunt infectați sau purtători (microorganismele sunt prezente, dar lipsesc simptomele clinice și semnele obiective specifice infecției)
- aceste precauțiuni necesită un salon single și utilizarea mănușilor și halatelor protectoare pentru oricine intră în contact cu pacientul sau cu diverse obiecte contaminate
- spălarea mâinilor, manevrarea corectă și îndepartarea adecvată a obiectelor contaminate sunt operațiuni de asemenea esențiale

Materiale necesare:

- măști
- halate
- mănuși
- saci sau pungi de plastic
- afișaj pentru camera de izolare

Implementare:

- se va plasa pacientul singur într-un salon prevăzut cu toaletă complet utilată și cu o antecameră dacă este posibil; dacă este necesar, doi pacienți cu aceeași afecțiune, pot fi internați în același salon

- se vor explica pacientului și familiei lui procedurile de izolare
- se vor afișa măsurile pe ușă pentru a informa în prealabil pe oricine intră în salon
- se vor spăla mâinile înainte de a intra în salon și după ieșirea din salon, cât și după scoaterea mănușilor
- se va plasa orice probă biologică recoltată în cutii impermeabile, corect etichetate și se vor trimite la laborator imediat. Se vor atașa pe partea externă a cutiilor instrucțiuni de evitare a manevrării lor necorespunzătoare
- se vor instrui vizitatorii să poarte mănuși și halate pe tot parcursul vizitării pacientului și să-și spele mâinile după ce își scot mănușile și halatele
- se vor plasa toate obiectele care au intrat în contact cu pacientul într-o singură pungă impermeabilă și se vor lua măsurile necesare pentru îndepartarea sau pentru dezinfectarea și sterilizarea lor
- se va limita plimbarea pacientului în afara camerei. Dacă pacientul trebuie să fie mutat, se vor acoperi toate rănilor exudative cu comprese sterile. Se va anunța departamentul care-l găzduiește pentru respectiva intervenție privind respectarea măsurilor de izolare stabilite, iar pacientul să fie adus în camera lui cât mai repede

Recomandări:

- este esențială curățarea și dezinfectarea echipamentului folosit de la un pacient la altul
- se va încerca să se folosească echipament individual (termometru, stetoscop, tensiometru) pentru a reduce riscul transmiterii infecției de la un pacient la altul
- se vor schimba mănușile pe parcursul procedurilor medicale efectuate pacientului, după cum este necesar în procedura respectivă

- se vor spăla mâinile după scoaterea mănușilor și înainte de punerea lor

5.Mijloace de prevenire a infectiilor neutropenice

- acestea protejează pacientul care cu risc crescut de infecție de intrarea în contact cu potenșiali agenți patogeni.
- măsurile se aplică la: pacienții cu arsuri neinfectate pe zone extinse, pacienții cu leucopenie, bolnavii cu sistem imunitar deprimat, cât și cei care primesc tratamente imunosupresoare (citostatice, corticoterapie, radioterapie, etc.)
- este necesară o cameră single echipată cu aer cu presiune pozitivă, dacă e posibil, pentru a forța particulele aflate în suspensie să se depună sau să fie scoase afară din camera
- aceste măsuri impun o tehnică riguroasă a spălării mâinilor, limitarea traficului în salon, utilizarea halatelor de protecție, mănușilor și măștilor, de către membrii personalului medical și de către vizitatori
- pentru a îngriji pacienții care prezintă temporar o sensibilitate crescută (cum ar fi cei care au suferit foarte recent un transplant de os) este necesară, de asemenea, o unitate izolatoare pentru pacient și folosirea de lenjerie sterilă, manuși, halate, protectoare ale capului și încălțăminte.
- toate obiectele aduse în acea cameră trebuie sterilizate sau dezinfectate. Totodată, se poate modifica și dieta pacientului astfel încât să fie evitate fructele și vegetalele crude, și să fie permisă numai mancare gatită și pe cât posibil numai bșuturi sterile

Materiale necesare:

- mănuși
- halate protectoare
- acoperitoare pentru încălțăminte

- afișarea pe ușă a măsurilor impuse

Implementare:

- se vor pastra materialele necesare în afara camerei pacientului, în căruciorul prevăzut pentru astfel de materiale sau în antecameră
- după plasarea pacientului într-o cameră single, i se vor explica (atât lui, cât și familiei) precauțiunile de izolare pentru a-l liniști, a-i diminua anxietatea și a-i stimula cooperarea cu echipa medicală
- se vor afișa măsurilor impuse pe ușă pentru a informa în prealabil pe oricine intră în cameră
- se vor spăla mâinile cu un agent antiseptic înainte de punerea mănușilor, după scoaterea lor cât și atunci când este necesar pe parcursul acordării îngrijirilor medicale
- se vor purta mănușile și halatele de protecție conform precauțiunilor standard, cu excepția unor situații care impun folosirea halatelor, mănușilor și măștilor sterile
- se va evita transportarea pacientului în afara camerei; dacă trebuie mutat, acesta va purta mască și halat de protecție; Se va anunța departamentul care-l găzduiește pentru respectiva intervenție cu respectarea măsurilor de izolare stabilite, iar pacientul să fie adus în salonul lui cât mai repede
- nu se vor permite vizitele persoanelor cunoscute ca fiind bolnave sau infectate cu diverși agenți patogeni

Recomandări:

- nu se vor efectua proceduri invazive asupra pacientului (cateterizarea uretrală), decât dacă este absolut necesar deoarece aceste proceduri prezintă un risc crescut de infecție pentru pacienții imunodeprimați
- se va instrui personalul de curățenie să-și pună halate, măști și mănuși înainte să intre în salon

- **nici o persoană bolnavă sau infectată nu va intra în salon**
- **se va verifica dacă salonul este cu echipament nou și extrem de curat**
- **Afecțiunile care impun aceste măsuri sunt: sindromul imunodeficienței dobândite, arsuri extinse neinfectate, dermatite, boli neinfecțioase veziculare sau care produc eczeme (când sunt forme severe și extinse), limfoame sau leucemii, boala Hodgkin (mai ales în stadii avansate), leucemia acută, terapii care deprimă imunitatea organismului., etc.**